

Edinost

glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

„EDINOST“
Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in
praznikov, ob 4. uri popoldne.
Naročnina znaša:
za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni
Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvd.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvd.).

Telefon št. 870.

Oglasi
se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslans. osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd., se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Vsenemčije ljubezen in sovražstvo!

VI.

„Nein, es muss so kommen . . .“

Tako smo dospeli do 14. poglavja, ki je zadnje v brošuri Michela Deutscha, katere vsebina in tendencija — to nam pritrdi gotovo vsi čitatelji — zveni kakor krvav zasmeh nje naslovu: »O du mein Oesterreich!«

Da se dandanes pišejo take brošure — in piše se jih mnogo — to dejstvo je klasična priča, kam nas je dovelo naše zavestništvo z Nemčijo, kam nas je dovel slepi devotizem nasproti Berlinu v naši vnanji politiki v zadnjih dveh desetletjih! Bismarck je vedel, kaj dela. Leta 1866. je poslal v boj proti nam svoje kanone, pozneje pa svoje — prijateljstvo . . . !

Ali ne prehitavamo, ne prejediciramo »zaključkom«, ki jih hočemo zapisati pozneje! Obrnimo se torej k zaključnemu članku brošure.

Avktor povdarja sam, da ga mnogi njegovih rojakov ne bodo umeli in da bo izgled v bodočnost, kakor ga je otvoril on, na mnogokoga deloval kakor Billamy-jeva knjiga ali kakov roman Julija Verne-a. Ve pa tudi, da jih je natisočje in tisočje med Nemci, ki trdno zaupajo, da pride, ali da mora priti bodočnost, kakor jo slikal on!

Ta »mera« — povdarja ponovno. On priznava le dve možnosti: ali pride taka bodočnost, ali pa se narod Nemecev pogubi. Njegovo uverjenje je: ako se Nemecev ne posreči, da izvrše svoje »poslanstvo« na Jugovzhodu, potem so odigrali svojo ulogo! Potem da se bo slovanska poplava valila ob Labi dalje in lužiški Srbi, katere Nemci konservirajo sedaj le kakor kuriozitetu, z dobe britko važnost, a Poljaki da bodo prodirali proti zapadu.

Da bi vspodbujal svoje rojake gori v rajhu, kaže jim izgled male Romunske, ki da z vsemi svojimi močmi podpira boj za ekzistenco svojih rojakov na Ogrskem. Avktor ne prezirati koristi, ki jih more doosati kolonialno gibanje — pridobivanje novih tržišč v daljnjih krajih — ali omenja Nemce, naj o tem nikar ne pozabijo na to, kar je nemškega naroda, dedščina ki ne zastara nikdar! »Nobena južno-afričanska država — pravi — nam ne more veljati toliko, da bi se radi nje mogli odpevdati Dunaju in Pragi in Trstu! In čim bi Čehi, Madžari in Slovenci gospodovali milijonom

Nemecev, ne bi se mogli mi ponašati, ker smo morda ukrotili Hotentote, Angleže in Hereroze (pleme v »nemški Afriki«).

To spoznanje da mora preiti v ves nemški narod. Po novinah, po shodih, po spisih za mladino treba širiti spoznanje, da hrepenje nemškega naroda še ni izpolnjeno!

Kakor je nekdanj Prusijo nasproti Nemčiji, tako da veže sedaj nemško državo nasproti bodoči Velikonemčiji: potreba moralnih prisvojitvev. V to pa — kliče avktor — ni sposobna vlada, ki hoče duševna gibanja pobijati s policijskimi odredbami.

(Ali ste ga čuli zopet! Torej vlada ne sme s policijskimi odredbami ovirati duševnega gibanja — nemškega naroda! Pač pa bo vladi prihajajo Velikonemčije v dolžnost, ne le ovirati duševni razvoj nje nemških podanikov, ampak celo s tatvino na tuji lasti zatreti vsako sled svobode posamičnega individuuma!! Brutalen cinizem, ki priča, da je v teh vsenemških apostolih zamrlo vsako čustveno življenje, se vleče po vsej brošuri in se ista tudi završuje s takim cinizmom!)

Zadnji odstavek zadnjega poglavja v brošuri Michela Deutscha »O du mein Oesterreich« se glasi: »Najkasneje v malo deset letjih se mora odločiti, da li nemški narod doseže svoj cilj. Na možnosti tega ni možno dvomiti. Vprašanje je le: da-li se spoznata cilj in pot?! Ako se ne posreči, potem bodočnost, ko bo pisala zgodovino naših dnij, se bo slavila vspostavljenja države kakor velik pojav v življenju našega naroda, ampak bo žalovala na brezbriznosti in slepoti, v kateri je nemški narod, vzlic mogočnim sredstvom sile, drvil v pogubo«.

Črnogora in zagrebški izgredi.

(Dopis iz hrvatskih krogov).

Pred nekoliko dnevi je izišla v Belemgradu poučna knjiga »Istorijska pedagogika za učitelje i učiteljice srpskih narodnih škola«.

V tej poučni knjigi je rečeno, da ni ne Hrvatov ne Slovencev . . .

V Belemgradu namerjajo izdati knjigo o srbski književnosti, pa so v pozivih na naročevanje omenili, da bo v tej knjigi govora tudi o srbskih pisateljih Držiću, Gunduliću Kačiću, Miošiću (katoliškem redovniku iz Makarske), Šenoji (katerega so bratje pred par leti preveli na srbsko.), Stanku Vrazu (rodom Slovenceu iz Štajarske) itd.

Minolega tedna se je dogodilo, da se je neki Slovenec z naobraženim Srbom

denjem. To je bil kašipot Branimir, ki mu je kazal na smér, katero treba ubrati, ako hoče dospeti na cilj svojih želja. On je moral torej gledati, da pride v savor, da se tu izkaže in da obrne na-se pozornost vlade. Na spomlad prihodnjega leta bodo volitve v savor v tej deželi. Razporeženje strank je nanzanjalo hudo borbo, pak so nekateri že začeli živo delovati mej ljudstvom. Branimir je odločil, da nastopi kakor kandidat v okraju, kateremu je pripadala občina Orlovac ter on sam se svojim ogromnim posestvom. Tu ga svet pozna, tu ga ljudstvo spoštuje in ljubi, tu je nade, da bi lahko prodl.

Volitve so se imele vršiti prve dni maja; trebalo se je torej polvizati. Že v polovici meseca februarja se je Branimir preselil v Orlovac z vso rodbino svojo. Melita ni imela povoda, da bi se upirala preselitvi v Orlovac, ker je valed globokega žalovanja po pokojni materi morala živeti samotno in osamljeno. Ni zahajala ni v gledališča, ni na koncerte, ni na privatne zabave pri svojih znaneih; zanjo torej življenje v velikem mestu

zapel v razgovor o Hrvatih ter je omenjal o tej priliki junaka Petra Svačića, ki je leta 1102 (letos je torej 800 letnica njegove smrti) pal na bojnem polju, boreč se za svobodo hrvatskega kraljestva. »Nisem nikoli čul tega imena« — je pripomnil naobraženi Srb. A je dodal temu:

»V ostalem ni mogoče, da je bil junak, ker, kar imajo Hrvatje dobrega in vrednega, to so vzeli Srbom« . . .

Kakovi odgovori so to na trezni članek dra. Tresića Pavičića?

Na obsodbo dra. Stjepana Radića? Na izjavo vladajoče stranke v banovini?

Črnogora se povodom žalostnih dogodkov v Zagrebu ni izrekla ni za Hrvate ni proti njim; ni za Srbe, ni proti njim! Uredniku »Malih novin« v Belemgradu je vsled tega udarila kri v glavo. . . Menda mu ni znano, kako sedanji knez Črnogorski v svoji »Balkanski Carici« govori Hrvatom. Naj čuje:

Stanko:

Krivo se kunu, a krivo mjere
Ta naša braća zapadne vjere

Gjorgje:

Ko tako misli, neka se skrrije,
Opaka misa' ta nek se gubi!
Dubrovnik Zetu ka' sestru ljubi,
A ona njega priznaje bratom;
Tako se isto svoji s Hrvatom.
Zar pravoslavlje i latinica
Našemu brastvu da je grobnica?
Zašto nam Rusi bližji bi bili,
Ili za dlaku Bugari mi?
Črni popovi s obje strane
Da oni mogu meni da brane,
Da ja ne ljubim, kao god sve,
Hrvatsku braću, te sokolove?!
Prodji se stvarat rad vjere bruku,
S bratom se drži ruku pod ruku!

Tako Njegovo kraljevsko Veličanstvo na strani 17. Kogar zanima, naj čita še na strani 51:

Narod — velju narod — pjeva:
Brat je mio, koje vjere bio,
Kada bratski čini i druguje.

Hrvat.

Politični pregled.

V Trstu, 11. oktobra 1902.

O položaju. Razgovori ministerskega predsednika z zastopniki strank se prično v torek ob 10. uri predpoludne. Najprvo pridejo na vrsto odposlanci Čehov vseh treh skupin: češkega kluba, konservativnega kluba in agrarcev. Za njimi pridejo Nemci iz Češke

ni imelo zmisla za sedaj. Tudi grof Orfeo je prišel v Orlovac, ker se mu je bilo težko ločiti od svojega unuka, s katerim se je često po dnevu mogel zabavati in ki je bil sedaj njegova največa radost. Njegova varvanka v kavarni »Evropa« se je v kratkem času pokazala nevhvaležno nasproti njemu, pak jo je grof zapustil, ko je videl, da ona zapušča njega. Sedaj je bil svobeden, vsaj za nekoliko časa.

Dospelvi v Orlovac je Branimir takoj začel presoajati položaj. Zdelo se mu je, da ni še nikdo posegel v ljudstvo radi volitev. Tem laglje je bilo njemu delati. Začel je marljivo obiskovati vse vplivne osebe svojega volilnega okraja: župnike, posestnike, trgovce, pa tudi ugledneje kmete, da je govoril z njimi o svoji kandidaturi. Branimir se do sedaj ni iztikal na političnem polju in ravno zato je bil mnogim po godu. Njegova kandidatura je bila v okraju ugodna vsprejeta, pak se je hkratu raznesel glas po okraju in županiji, da bo Branimir izvoljen v hrvatski savor.

in Moravske. Ni pa še znano, da li bodo češki narodni socialisti in Vsenemci tudi pozvani. Predmetom teh razgovorov bodo narodne in jezikovne razmere v rečenih dveh pokrajinah, a razgovori da bodo imeli le informativen namen.

»Politik« poroča, da dr. Koerber, spoznavši, da delavnost parlamenta je možno pospešiti le po poravnavi češko nemških spornih vprašanj, hoče predložiti udeležnikom konferenc temeljna načela za rešitev jezikovnega vprašanja na Češkem in Moravskem. Toda v jednom pogledu, da so se spremenili nameni g. Koerberja: da ne misli več potom zakona rešiti jezikovnega vprašanja, ampak poveriti to delo upravi.

»Politik« pripominja, da je radovedna, na kako stališče se postavijo češki zastopniki nasproti tej nameri. Mi Jagoslovani, ki noč in dan občutimo trdi prst te uprave, smo že na jasnem: če bo od organov uprave samih odvisno, kedaj naj dobimo enakopravnost, potem jo — dobe morda naši prauniki, ali pa še oni ne!!

Ozirom na napad v ogrski zbornici od strani poslanca Barabasa na krono in dinastijo beleži »Agramer Tagesblatt« gotovo zanimiv moment, da je bil ta poslanec izvoljen v okraju — v Velikem Varadinu — in od istih volilcev, ki so popred vedno volili bivšega ministerskega predsednika in starega vodjo vladne liberalne stranke, Kolomana Tisso.

Če že taki volilni okraji, ki so bili domena one vladne stranke, ki ves svoj program in vso svojo politično ekzistenco (vsaj pred svetom) postavlja na sporazumljenje med (kakor se izražajo) krono in narodom — če so že taki volilni okraji začeli pošiljati v parlament take — Barabase, potem bi bilo res škoda zgubljati le eno besedo o tem, kdo zastopa srečanje naroda madjarskega! In dovoljen mora biti zaključek, da so vse tirade mož iz vladine stranke o »sporazumljenju med krono in narodom« le kulisa, za katero dela neodvisna opozicija za cilje — vseh Madjarov.

Grof Ignatjev na adresu Čehov.

Slavnosti v soteski Šipka se je udeležil tudi češki narodnosocialistični poslanec Klofač in je porabil to priliko za razgovor z grofom, izlasti o češko-nemškem sporu. Na pripombo Klofačevu, da je boj z Nemci huji nego s Turki, ker ti poslednji nikomur ne jemljejo jezika, je pripovedoval grof Ignatjev o nekem razgovoru, ki ga je imel z nekim mohamedanom o razmerah v Bosni. Le-ta da je rekel: Turki so mrtvim odsekavali

Ta vest je prodrla tudi do velikega župana, ki je vodil volitve v županiji, ter ga je jako vznemirila. Njemu ni bilo nič znano o Branimirjevi kandidaturi in sploh ne o njegovem sklepu, da bi bil izvoljen v savor. Branimir mu je dovolj intimen prijatelj, pa da ne bi mu nič govoril o stvari. In vendar je bilo tako. Branimir je čakal, da se prepriča, da-li so razmere ugodne za njegovo izvolitve, in še le potem je hotel obiskati glavarja županije, da se mu predstavi kakor kandidat. Hotel je to storiti enega teh dni, ali veliki župan, kateremu ta kandidatura ni dajala miru, ga je pretekel. On je poprej obiskal Branimira v Orlovcu. Tu se je vedel, kakor da je prišel v navadne prijateljske obiske; o politiki in o skorajšnjih volitvah v savor ni omenil ni besede do svojega odhoda proti večeru. Tedaj ko mu je slučajno nekaj prišlo na misel, je začel razgovor o tem predmetu. Bila sta sama v sobi za kadenje, pak sta se mogla razgovarjati brez ozirov.

(Pride še.)

PODLISTEK 114

MELITA.

— ovest iz naše dobe.

Spisal Josip Ergen Tomić; prevedel Radi.

Drugi del.

X.

Branimir je moral priznati, da ima grof — vsaj kar se tiče njegove osebe — prav, pak je zaprosil tasta, naj se obvesti pri svojih vplivnih znaneih, da li bi se na kateriški bodi način mogla izpolniti njegova želja. Grof Orfeo je bil oseben prijatelj še iz mladosti z ministrom ad personam regiam, a vrhu tega je imel bližjorojakinjo, grofico Immertreu, ki je bila dvorna dama. On je pisal obema ter ju zaprosil podpore v zetovi stvari. O. I. govora sta dospela hitro in sta bila čudovito soglasna. Tako minister kakor grofica sta nanzanjala grofu, da bi njegov varvanec mogel brez velikih težav doseči ono, kar želi, ali da bi se moral poprej v javnosti izkazati z zaslužnimi deli in lojalnim, vladni udanim ve-

glave, Nemei pa živim tržejo srea in jezik. »Sicer pa — je menil grof dalje — morete vi Čehi sami pisati cele kronike o svojih skušnjah z višo nemško kulturo. Proti pangermanizmu morete nastopiti le s povdarjanjem slovanskega stališča. Mi Slovani smo demokratje, in nočemo vršiti nasilja na nikomur, braniti pa moramo svoje. Ko se sporazumemo med seboj, bomo močni in se bomo upirali pangermanizmu. Raztolmačite Čehom — je zaključil grof Ignatjev — moje pozdrave. Vi imate med seboj ljudij, ki so tudi naučili Slovanstva.«

Na Balkanu. Današnji »Piccolo« ima brzovjavko iz Sredca, ki zatrjuje, da so vesti o macedonski ustaji pretirane. Dosedaj da se ne more še govoriti o kaki ustaji v pravem pomenu te besede, temveč »je o agitaciji, ki hoče povzročiti ustajo. To agitacijo da vodi macedonski odbor Cončeva, medtem ko odbor Sarsova zanikuje važnost sedanjega gibanja. Istotako poroča tudi dunajska Židinja, »Neue Freie Presse«, da so nemiri v Macedoniji povzročeni po bolgarskih »roparskih bandah«. in da so Bolgari oni, ki morijo Turke ter ropajo in požigajo njih vasi. Seveda more te nestrane židovske laži verjeti le oni, ki je izgubil že zadnji sled razuma in — vesti!

Da macedonsko gibanje ni le otroška igrača, ali pa le navadno ropanje, dokazuje pač dejstvo, da se je v Carigradu že ponovno sestala vojni svet. Nadalje je veleznamenita tudi vest v »Berliner Tageblatt«, ki pravi, da so besede ruskega carja, katera je isti ozirom na Mac donijo govoril z nemškim cesarjem o priliki sestanka v Revalu, naprave na slednjega jako vznemirjajoč utis. — Vsled tega je nemški cesar o priliki bivanja ruskega velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča v Carigradu, brzovjavno opoznil sultana, naj ne stavi preveč na poskušajo potrpežljivosti veselit, ker bi on — nemški cesar — ob gotovih okoliščinah ne mogel vsprejeti niti nloga posredovalca.

Tajnik macedonskega odbora, Vladimir Delinius, ki prebiva v Parizu, je gotov, da bo imela macedonska akcija popoln vseh in da še pred zimo kak važen bojni čin pristi veselite v posredovanje. Proti neki osebi je izjavil Delinius, da bo do konca tega meseca najmanj 10.000 ustašev pod orožjem. Tudi z denarjem da je macedonski odbor dobro prekrmljen. Dozdeva da se celó, da nek velesila skrivoma podpira ustaše in hoče tako prisiliti Rusijo do posredovanja.

Ne moremo se odtegniti opazki, da se nam ta slednja trditev dozdeva jako neverjetna, ker si res ne moremo misliti, katera bi bila ta velesila, ki bi jej bili macedonski Bolgari tako na srečo. — Morda Francija? Ali pa hoče kaka velesila — morda Anglija — zaplesti Rusijo v balkanske zmešajave, da bo potem mogla ona na kateri drugi točki brez skrbi delovati za svoje interese.

Tajnik macedonskega odbora, Dolinius, je nadalje izjavil, da bo ustaja trajala tudi tekom zime, ako bo to potrebno. Deviza macedonskih Bolgarov da je: svoboda ali smrt!

Iz Beleggrada poročajo, da je neka banda Arnavtov udrla na srbsko ozemlje, a jo je srbska obmejna straža pognala nazaj. V tem spopadu so bili trije ubiti.

V Dili, v Stari Srbiji so turški vojaki na javnem ustrelili srbskega trgovca Nikolaja Gjorgjeviča.

V Kumanovu pa je bilo v nekem spopadu med Srbi in Arnanti 8 Srbov ubitih.

Štrajki. Na Francozskem. Štrajk premogarjev se vedno bolj širi. Več plavžev je moralo zaustaviti delo radi pomanjkanja premoga. V Noeux so štrajkovi bombardirali okna nekaterih ruderških uradnikov in delavcev. V Montceau les Mines se delo še vedno nadaljuje.

Bivši minister Guyot je pisal v listu »Sole«, da so voditelji štrajka v službi jezovitov, ki hočejo na ta način delati sitnosti vladi. Ta trditev pa je zelo neverjetna, ker so ravno socialisti največji nasprotniki nacionalcev in klerikalcev.

V Pensilvaniji. (Zjedinjene države.) Položaj je neizpremenjen. V Serantonu je vojsštvo zplenilo znatne množine patron, katere so se imele poslati voditeljem štrajka. V Tamasu so zaprli voditelje delavcev. Nekega štrajkoveca, kateri je sumljivo hodil okoli hiše nekega posestaika rudnikov, so vojaki ustrelili, ker se na njih poziv ni hotel ustavit.

Členi trusta so baje izjavili, da nikoli ne vsprejmejo zahtev delavcev.

V Ženevi. Včeraj zjutraj so štrajkoveci kamenjali konjico. Na to je konjica odšla v vojašnice in so jo zamenjali s pešci. Zaprli so ves odbor štrajkovec, na kar so poslednji takoj izvolili drug odbor. Med štrajkoveci vlada veliko razburjenje. Delavci v plinarni in elektrarni so sklenili nadaljevati štrajk.

Tržaške vesti.

Imenovanji v politični službi. Namestništeni konceptist baron Hubert pl. Appelschoten je imenovan okrajnim komisarjem. Konceptni praktikant dr. Franka Bernè v Tolminu pa namestništvem konceptistom.

Borba za pravico našega jezika na sodišču v Trstu. Ozirom na nastop g. dra. Gregorina na razpravi proti Skrku piše »Naša Sloga«:

Mi smo jako hvaležni temu značajnemu in zaslužnemu odvetniku, da je že v drugič se svojo slovensko oziroma hrvatsko obrambo pred tržaško poroto prebil led ter dokazal, da oba ta dva jezika imata ter morata imeti isto pravo, kakor italijanski jezik, in da se mora vsakogar ne le soditi in zaslišavati v njega mater. jeziku, ampak da sega mora tudi postaviti pred njegove »naravne sodnike«, ki ga bodo umeli in ki morejo neposredno občevati z njim.

Nu, dočim »Elinost« priporoča našim poslancem, naj se posebno zavzamejo, da se vendar enkrat tudi v praksi izvede razkričana jezikovna ravnopravnost pred javnimi oblastmi, posebno pred sodišči, mislimo mi, da bi še najprej prišli v okom temu zlu, ako bi vsi naši odvetniki in njim podrejeno obje enkrat opustili nesrečno popustljivost iz kakršnjega si bodi ozira — bilo nasproti drugojezičnim kolegom, bilo proti uradnikom, ki ne poznajo našega jezika — ter bi se povsodi in vsikdar, ko zastopajo Slovence in Hrvate, posluževali izključljivo le tega jezika in bi zahtevali, da se vsi zapisniki pišejo v tem jeziku, da se vse vloge kateresibodi vrste rešujejo v jeziku, v katerem so sestavljene. Vapeh bi bil tem laglji, ker vsi, toliko uradniki kolikor drugojezični odvetniki v obče priznavajo to naše pravo, in je le naša popustljivost kriva, da to pravo ni še uresničeno!

Na delo torej, gospóda narodni odvetniki! Dr. Gregorin je prebil trdi led, a če boste vi trdnim korakom zložno stopali za njim, bo naš jezik brez posredovanja poslancev ter oblasti skoro slavil na sodišču dan svoje zmage.

Kamen na grob pokojnega Paternosta je zalučal tudi — »Slovenski Narod«. Zakaj ne? V nas Slovenceh je možno marsikaj; zakaj naj bi ne bilo možno tudi to!

Seveda poreče »Slovenski Narod«, da je hotel le pobiti našo nedoslednost, ki da ni mogla videti enega Linharta v uredništvu slov. lista, pač pa hvali človeka, ki je bil v uredništvu »Piccola«.

Počasi! Debel kamen na grob pokojnemu Paternostu je že dejstvo, da ga »Slovenski Narod« glede narodnega mišljenja sploh stavlja v paralelo z Linhartom.

Za svoj zadnji nesrečni čin je pokojnemu odgovarjati pred stolom Vsevečnega; o človeku, o Slovencu Paternostu pristojna beseda tudi nam, katero povzdigamo danes v slovesen protest. Ni res, da se je Paternost ustrelil le zato, ker mu je bila odpovedana služba pri »Piccolu«. Ni res, da je bil pokojnik odslovljen od rečenega uredništva! marveč je res, da je izstopil radi konfliktov z glavnim urednikom, navstalih radi narodnega načela, kateremu je bil pokojni nepremično zvest.

Sicer pa treba poudariti, da pokojnik ni bil nikakor urednik »Piccola«, da ni bil nikakor poročevalec, da ni imel nikakega referata in ni zavzemal nikakega zaupnega mesta. On je le jednostavno stenografiral in prevajal brzovjavna in telefonična poročila.

Njegovo razmerje pri »Piccolu« je bilo torej bistveno različno od onega, ki je je zavzemal Linhart v uredništvu »Narodovem«. Ta je imel nalogo, ki zahteva zaupanje, kajti poročevalec o zborovanjih (in do neke mere tudi o sodnih razpravah) beleži dogodke, z godovino v življenju naroda in torej ni vsejedno, kakovo tendenco, kakov kolorit daje svojim poročilom!!

Pokojni Paternost je, nastopivši rečeno službo, izrečno in lojalno izpovedal svoje narodno prepričanje in je temu prepričanju ostal nepremično zvest — o čemer pričajo dejstva, da je javno nastopal kakor telovadec »So-

kola«, da je bil do svoje smrti odbornik čitalnice in da je slednjič radi svoje narodnosti izstopil iz »Piccolove« službe!

Kamen na grob pokojnega pomenja torej, ako se pravi, da se je Paternost ustrelil, ker so mu odpovedali rečeno službo, kajti ne le, da mu je niso odpovedali, ampak so ga zadnje čase še iskali, da bi zopet vstopil! Vrh tega je bil pokojnik državni uradnik s 140 gl. na mesec.

Analogija »Narodova« med slučajema Linhart in Paternost šepa na vseh nogah. Sicer pa moramo konstatirati, da mi nismo grajali Linharta, ker je bil v uredništvu »Narodovem«, ampak to uredništvo smo grajali, ker je trpelo sotrudnika, ki je javno nastopal proti narodni stvari, dočim je Paternost ostal zvest in je deloval v narodnih družtvih! V kolikih slovenskih narodnih družtvih pa je deloval Linhart?!

O vzrokih, ki so povzročili Paternostovo tregedijo, bi mogli mi mnogo govoriti, ali ne storimo tega, ker nočemo in ne smemo: ker sploh ni lepo, ako se žalostne zasebne in rodbinske slike tirajo pred javnost. Prag rodbinskega življenja nam bodi svet! Kakor rečeno: pokojni naj pred Vsevišnjim odgovarja za svoj zadnji čin, a mi s tem držimo načela: ne sodi, da ne boš sojen! Spomin na človeka in rodoljuba Paternosta, kakor smo ga poznali in se veselili v življenju, nam pa je tako drag, da moramo izjaviti: hudi udarci so prišli nad pokojnega, veležalostni so bili dogodki, ali Paternost, njegova vsega pomilovanja vredna soproga in nedolžna otročiča — so bili žrtve! — Vest mora peči — druge.

Pa še nekaj: mi smo govorili neugodno o živem, »Slovenski Narod« pa meče seneo na — mrtvega.

Le doma pometajte, gospóda! Naši dobri sosedi porablajo vsako mogočo priliko, da udarjajo po Slovaneh, pa bili ti Slovencei, ali kako drugo slovansko plemo.

Tržaška irredentarska glasila slikajo in pretvarjajo (da se, kar je morda resnice, zliha v najgrjo laž) vsako najmanjšo nerodnost, dogodivšo se med Slovani — vsega sveta! Njihovi somišljeni pa kar požirajo vsa ta poročila, v kolikor so resnična in v kolikor so zlagana, sramoteča kak odlomek velike slovanske družine.

Nekdaj je bilo v laških listih čitati cele kolone o raznih brigantskih napadih, dogodivših se v »blaženi« deželi! Sedaj so gospóda skoraj povsem opustili to, za njih ne ravno častno navado; za to pa so se s tem večo vnemo vrgli na opisovanje dogodkov v slovanskih zemljah.

Mi nismo nikdar trdili, da ne bi se tudi med Slovani dogajali razni zločini. Ali kakor mi nikdar nismo krivili celih narodov, radi tega, ako je kak posamičnik, oziroma večja družba zakrivila kaj, kar ne dela časti... tako tudi ne krivimo naroda italijanskega samega na tem, da so npravstveni ološaji v Italiji tako sila žalostni. Ampak vemo, da so odgovorni oni, ki so vodili njegovo usodo in njegovo — vzgojo!

Največa krivica je torej, ako se radi posamičnih individuvov obtožuje ves narod. Prav to krivico delajo vedno naši laški listi. Ti listi se najraje bavijo s kakim nasilnim pojavom med poljskimi in ruskimi kmeti. Pa bil dogodek še tako nezaten, to ti ga napihajo do groze. Zato pa moramo že povedati tej laški gospódi, naj se raje malo manje brigajo za usodo poljskih in ruskih kmetov, dokler jim iz blažene Italije prihajajo obupni kliči, dokler se tam dol vrše socialne drame in tragedije, ki človeka pretresajo, ako mu sree ni iz kamena.

Ni še pozabljeno, kako se je nedolgo temu več stotin laških kmetov uprlo oboroženi sili in je bilo več istih postreljenih; in že imamo novi slučaj! V Zagaroli v Italiji se je spuntalo nad 400 kmetov proti svojim signorom, ker so signori zahtevali, naj revni kmet dela kakor živina — pridelke pa so mu pobirali signori!

Te dni se vrši v Messini na Laškem senzacionalna razprava proti 13 osebam iz najuglednejših slojev radi groznih sleparij. Med obtoženci so neka markeza, trije odvetniki, ena baronica, dva duhovnika in druge »odlične« osebe ter — bivši predsednik tribunala!! Markeza je bajé podmitila tega apelnega svetnika! Ostali pa so isti markezo osleparili za več stotisoč lir!

Recite, kar hočete, mi smo vendar le še daleč za to gospódo!

Zato pa: pred svojim pragom pometajte, gospóda!

Kaj vse je pri nas mogoče! Sedaj se morajo priglasiati na magistratu črnovojnik, kjer jih jemljejo na zapisnik. Ta posel opravljata dva magistratna uradnika, od katerih jeden je — kakor smo izvedeli iz gotovega vira — doma iz bližnjega kraljestva, torej podanik tuje države. Ime mu je Vittorio Donatti.

Kaj takega se menda ne dogaja z lepa kje drugje, da bi podanik tuje države — ki je bila že v nešteti vojnah z ono prvo državo — jemal domače vojake na zapienik!! Sicer pa nimamo nobene pravice čuditi se čemu, odkar razni Villariji smejo inspicirati naše pokrajine ter poročati potem v tuji državi, kakor da so ravnokar izvršili svoje službeno potovanje.

Nesreča na openski železnici. Iz večerajšnjega poročila o tej nesreči, katero smo opisali v vsej naglici po govoricah, ki so se šrile po mestu, bi se dalo sklepati, da je bil le sprevodnik kriv te velike nesreče. Vodstvo železnice, oziroma organi tega vodstva, so to tendenciozno vest menda razširili navlašč, da bi vsi krivdo vrgli na personal. Mi seveda nismo mogli na prvi mah spoznati, koliko je resnice na teh govoricah, ker še danes ni stvar popolnoma jasna in se pojasi še-le pred sodiščem; ali že dosedanja uradna poizvedovanja kažejo na to, da je nižeosobje nedolžno na tej nesreči.

Ni res namreč, da je v vozu manjkal pesek, temveč ga je bilo prav zadosti in ga je zavirač tudi prav izdatno uporabljal, da bi zaustavil polzenje koles, a ni pomagalo. Uporabili ste se tudi obe zavori, mehanična in električna, a voz je kljubu temu drčal naprej, ne glede na to, da se kolesa niso vrtela. Vsa krivda tiči v konstrukciji proge same in sicer (kakor zatrjuje veččaki) prvič v tem, da tir na kolonjski postaji ni vodoraven, marveč visi, kakor ostala proga.

Ako bi bil tir na dotični progi vodoraven, bilo bi mnogo lažje ustaviti voz. Drugič bi voz, ako bi bil tudi drčal z največjo naglico, ne skočil s tira, ako bi bile krivulje (kurve) pravilno napravljene. Na dotičnem vozu so bili zavirač Rudolf Simonič, sprevodnik Valentin Schnabl in dva kovača, uslužbenca te železnice, Fran Orel in Anton Sosič. Ko so spoznali pretečo nevarnost, skočil je prvi z voza kovač Fran Orel, za njim sprevodnik Valentin Schnabl in slednjič, ko je zastoj uporabil vsa sredstva, da bi ustavil voz, in ko je videl, da je ves trud brezuspešen, tudi zavirač R. Simonič. Ako bi bil Simonič še nadalje ostal na vozu, bil bi brez vsake koristi prav gotovo žrtvoval svoje življenje. Ostal je v vozu torej samo kovač Sosič in se stisnil v nek kot, kjer je menil, da je najbolj varen. Kakor smo povedali že včeraj, bil je Sosič najteže ranjen. Popraviti pa nam je večerajšnja vest v toliko, da je Sasič kovač in ne zavirač, obratno pa Simonič zavirač in ne delavec na progi. Nadalje nam je večerajšnja vest popraviti tudi v tem, da sta bila ranjena tudi ostala dva, namreč drugi kovač in sprevodnik; torej so bili ranjeni vsi štirje možje, ki so bili na vozu. Dodati nam je še, da je ta nesreča povzročila družbi kakih 35.000 kron škoda, ne všteti odškodnine, katero bo morala plačati ranjenecem. Seveda bomo govorili še o tej nesreči.

Pridobninske deželne komisije. — Danes so se sešle pridobninske deželne komisije za Trst in okolico, za Goriško Gradiščansko, ter za Istro pod predsedstvom dvornega svetnika in finančnega ravnatelja, Otona viteza pl. Zimmermanna.

Predsednik se je spominjal smrti udov komisij, Jakoba Elsnerja pl. Eisenhofa, Petra Rismonda in dr. Nikolija Tonklija.

Po obvestilu o določitvi družbenih kontingentov za priredbeno dobo 1902/1903. začelo se je posvetovanje o posamičnih prizivih davčnih zavezanec davčne družbe I. razreda, potem pa vršila se je volitev enega uda pridobninske kontingentne komisije na Dunaju, na kateri volitvi je bil izvoljen Josip Basevi.

Po skupni seji rešila je potem v posebni seji deželna komisija za Goriško in Gradiščansko iz te dežele došle prizive zoper pridobarino od davčnih zavezanec davčnih družeb II., III. in IV. razreda. O prizivih davčnih zavezanec iz Istre se je namreč že razpravljalo; razprave o prizivih davčnih zavezanec iz Trsta pa so deloma tudi že bile, deloma pa se bodo še le vršile.

Pridobnina in dohodarina. Pod predsedstvom gospóda višega finančnega svetnika,

Jakoba pl. Kuhacevich a, vršile so se v tekočem mesecu razprave komisije za občo pridobitno za Trst in okolico glede prizivov, vloženih proti davčnim postavkom za dvoletje 1902-1903.

Izven tega je komisija za osobno dohodnino za Trst kakor tudi ona za okolico začela svoje jesenske seje, gledé še visečih razprav in vloženih rekurzov.

Zadruga gostilničarjev in krčmarjev. Ta zadruga je imela predsinodnim pod predsedništvom gospoda Renaldyja in ob navzočnosti 70 zadržnikov svoj letni redni občni zbor. Obrtno oblast je zastopal gosp. Lonsobar.

Odobrili so računski sklep za minolo leto. Predsednik je omenjal, da se je odbor zastojno trudil za spremembo redarstvenih odredb glede zapiranja gostiln in krčem. — Povdarjal je tudi, da se samo v Trstu plačuje tako visoko takso — namreč 1 krono — za vsako uro, če se ima gostilno odprto preko določenega časa.

Občni zbor je sklenil, da stopi zadruga v zvezo avstrijskih gostilničarjev in krčmarjev na Primorskem.

Občni zbor je nadalje pripoznal posredovalnico za službe, ustanovljeno po društvu gostilniških in krčmarskih uslužbencev.

Sledajič so odobrili proračun in določili letni prihod za prihodnje leto.

Predsednik je še priobčil zboru zahteve uslužbencev glede zboljšanja njih razmer in je obljubil, da se bo odbor vestno bavil s temi zahtevami.

Za one, ki so dolžni priti na nabor. Vsi oni, ki so dolžni priti na vojaški nabor — bili pristojni v Trst ali v druge občine — in so bili rojeni v letih 1882, 1881 in 1880, se morajo tekom meseca novembra oglasiti na magistratu in sicer oni, ki so pristojni v Trst, v oddelku za vojaške stvari, via Muda vecchia 2, III, ptujci pa na statistično anagrafičnem uradu ul. SS. Martiri št. 21, I, da bodo vpisani v liste onih, ki so dolžni priti na nabor. Prjaviti pa jih morajo tudi stariši, varuhi ali njihovi zastopniki. Oni, ki niso semkaj pristojni, morajo dokazati s kako listino, v katero občino so pristojni.

Prebivalstvo našega mesta znaša po računih mestnega statističnega urada sedaj 183.295 duš. Dne 31. decembra 1900 bilo je v našem mestu 178.127 prebivalcev. Število prebivalstva se je torej pomnožilo od tedaj za 5.168 duš.

Pozor! Zraven večeraj imenovanih strank, ki imajo domovnice v podpisnem uradu, sta še Ščuk Andrej iz ulice Carpison 2 in pa Pečarič Jakob (in ne Peračič kakor je bilo večeraj tiskano pomotoma.)

Urad političnega društva »Edinost«.

Dražbe premičnin. V poned., dne 13. okt. ob 10. uri popoldne se bodo vsle: naredbe tuž. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: Škedenj 204, kamen; ulica Bosco 12 in trg Barriera 2, hišna oprava, mizarska klep in lesina; ulica Poste 4, 100 moženj, ulica Foscolo 2 B, hišna oprava; Korzo 2, 3 gramofoni; Škedenj 4, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Večeraj: toplota ob 7. uri jutraj 14.8 ob 2. uri popoldne 20.0 C. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 763. — Danes plima ob 6.24 predp. in ob 4.54 pop.; oseka ob — predpoldne in ob 11.32 popoldne.

Društvene vesti.

Odbor političnega društva »Edinost« bo imel nevoj ob 7. uri večer svojo sejo, na kar opozarja gg. odbornike.

Jutri v Lonjer! Rodoljube opozarjamo še enkrat na jutrajšajo veselico pevskega društva »Zastava« v Lonjerju. Začetek veselice je ob 4. uri popoldne.

Za zavod sv. Nikolaja in za žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija so nabrali rodoljubi in rodoljubke v Klancu 5 kron.

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metodija je pristopila kakor nova udiinja g. Šonceva s Proseka. Dal Bog, da bi jej mnoge sledile.

Plesni odsek »Telovadnega društva »Tržaški Sokol« nam naznanja, da prireja vsako nedeljo in praznik plesne vaje. O tej priliki vabi prijatelje plesa, da se v čim večem številu udeležijo teh plesnih vaj. — Vstopnina za ude 40 stotink, za neude 60 stot. — Začetek točno ob 5. uri popoldne.

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metodija je daroval v počestčenje spomina svojega pok. brata g. Blaž Dobida, posestnik v Trstu 20 K.

Zadržniki delavskega konsumnega društva pri Sv. Jakobu so vabljani na posvetovanje, ki bo jutri v nedeljo, dne 12. t. m. ob 4. uri pop. na vrtu družbine šole pri sv. Jakobu zastran izrednega običnega zboru, ki bo v nedeljo dne 19. t. m.

A. Andrejčič, M. Hrovatin, Zlobec, Muravec.

Dramatično društvo v Trstu priredi 1. novembra t. l. igro »Mlinar in njegova hči« v korist ženske popružnice sv. Cirila in Metodija v Trstu.

Z ozirom na to, da je igra najprimernejša za praznik Vseh svetnikov, z ozirom na to, da bodo sodelovali večinoma nove izborne moči in se celo tudi eden členov dramatičnega obojja iz Ljubljane in končno z ozirom na to, da se igra vprizori na korist toli potrebne družbe sv. Cirila in Metodija, upamo, da bo dvorana v »Narodnem domu« v Barkovljah prav natačeno polna. Prosimo, da to upoštevajo druga slavna društva ter da ta dan ne uprizore kake druge veselice.

Čast. igralno oboje in sploh člani dramatičnega društva so napročeni, da pridejo prav gotovo v soboto večer ob 8. in pol uri v telovadnico »Tržaškega Sokola« (ulica Coroneo), da se razdelijo vloge tudi za neko novo igro, katero misli uprizoriti dramatično društvo v gledališču.

Vesti iz Kranjske.

*** Povožen železniški čuvaj.** Anton Kapel, čuvaj na progi med Št. Petrom in Kilovčami, je večeraj ponoči, ko je šel čez tir, prišel pred vlak in ta ga je vrgel v stran, da si je zlomil desna rebra. Ponesrečenca so prepeljali v bolnišnico.

*** Lepa slavnost.** Prihodnjo nedeljo bo praznoval oskrbnik Samassove tovarne v Ljubljani, gospod Jakob Kocijan, 45-letnico svojega službovanja pri Samassovi tvrdki. V proslavo tega jubileja bo slavljencev sin č.g. o. Oton Kocijan, kapucin iz Hartberga, prihodnjo nedeljo ob 8. uri in pol zjutraj daroval sv. mašo na Rožniku. Pri sv. maši bo pel oddelek pevskega društva »Slavec«.

*** Odlični gostje v Ljubljani.** Predvečeraj je obiskal g'uhonemnico v Ljubljani državni svetnik Nikolaj Sokolov iz Petrograda. Tamkajšajo potresno opazovalnico ohišče v kratkem vseučiliški profesor gosp. G. Gerland iz Strassburga.

Vesti iz Štajerske.

— Grozna smrt. Železniški delavec Valentin na kolodvoru v Mariboru je minoli ponedeljek našel strašno smrt. Vršé svoje delo je prišel med dva železniška voza, ki sta ga stisnila skupaj in ga zmečkala tako, da je ostal mrtev v isti hip.

Razne vesti.

Možki — služkinja. V Martinicu na Češkem je služila kakor služkinja neka Migdalena Zavadil. Te dni pa je prišlo na dan, da je ta služkinja — preoblečen možki, ki se je tako odtezal vojaški dolžnosti. Zavadil je bil tudi v matični vpisan kakor dekle.

Prijazna tašča. Pariški časniki poročajo o sledeči mični dogodbi:

Ko sta bila zakonska L. komaj deset dni poročena, zgubil je soprog nenadoma svojo službo, a še bolj nenadoma prišla je v hišo tašča.

Ta je toliko časa pregovarjala svojo hčer, dokler je ista zapustila soproga in sledila svoji materi.

Moža pa ni bilo mogoče udati se v to usodo in čez nekoliko dni je šel iskat ženo v hišo svoje tašče.

Ker žena nikakor ni hotela ugoditi njegovim prošnjam, grozil jej je z revolverjem, da jo ustrelji. Tašča pa se je kakor blisk vrgla na nesrečneža, mu iztrgala revolver in ga prav pošteno nabila.

Moža je ta dogodek tako potrl, da si je kuhinjski nož dvakrat zabodel v prsa. Rane pa na srečo niso nevarne in tašča je ta obupni čin zeta tako omeščal, da mu je slovesno obljubila, da ga nikoli več ne — nabije!

Brzobjavna poročila.

Štrajk v Ženevi. ŽENEVA 11. (B.) Vlada je naznanila, da je vse štrajkovec, ki so bili zaprti radi

motenja miru, kar iztirati iz kantona. Na vprašanje zveznega sveta, da-li vlada smatra za potrebno, da zvezni svet z orožjem preseže vmes, je odgovorila vlada, da za sedaj to ni potrebno, ker da vojaštvo v Ženevi zadošča za vzpostavljenje reda. Minola noč je bila do polnoči jako burna. Na trgih je bila zbrana velika množica, ki je vojake obmetavala s kamenjem. Slednjic je konjica razpišila demonstrante.

Štrajki na Francozskem.

CLERMONT FERRANT 11. (B) Prijatelji štrajkujočih premogarjev v Lacombelle so zaprosili premogovniške družbe, naj spor predložijo razsodišču. Družbe so izjavile, da naj delavci pismeno predložijo svoje predloge.

DENAINE 11. (B) Ko so se delavci premogovnika Renar-l pod sprematvom orožnikov in vojakov vračali v svoja stanovanja, so jih štrajkujoči delavci pozivali, naj se jim pridružijo. Hkratu so štrajkujoči navali na orožnike. Prišlo je do pretepa, o čemer so bili lahko ranjeni trije vojaki in kakih 20 delavcev. Sekretarju »rumenega« sindikata so strgali obleko z života. Do sedaj so se vsi »rumeni« delavci povrnili domov, vojaki pa stražijo rudnik.

LENS 11. (B) Privatni kongres (pod predsedstvom poslanca Baslyja) odposlancev delavcev-premogarjev iz okrožja Anzin in departementov Nord in Pas de Calais, je sklenil naložiti odboru režionalne zveze, naj z družbami rečenih okrožij začne pogajanja. Dalje naj odbor zaprosi prefekte teh departementov, naj stopijo z družbami v dotiko, da dovedejo do sporazumljenja med delodajalci in delavci.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznane
tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan)
vpisane zadruge z omejenim poročtvom
prej **Anton Černigoj**
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zajamčena, kajti les se osuši
v to mlačé pripravljeneh prostorih s
temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobno,
moderni sestav. Konkurenčne cene.
Album pohištva brezplačno.

Alojzija Galperti
nasl. Fr. Hitty
TRST.-ul. Barriera vecchia 13-TRST.
Zaloga snovij za moške
iz tu in inozemskih tovarn.
Perilo — Platnina — Pletenine — Pleteno spodnje zimsko perilo.
Izbor drobnarij.
Sprejema naročbe za obleke po meri.

Varstvena znamka: **SIDRO.**
LINIMENT. CAPSICI COMP.
iz Richterjeve lekarne v Prazi
pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo; dobiva se po 80 stot., 1.40 K in po 2 K po vseh lekarnah.
Pri vkupovanju tega povsod priljubljenega domačega zdravila naj se pazi edino le na originalne steklenice v zavitkih z našo varstveno znamko „SIDRO“ iz Richterjeve lekarne in le tedaj je gotovo, da se sprejme originalni izdelek.
Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Prazi
I. Elizabetino ulice 5.

Spretnega stenografa
in izurjenega odvetniškega pisarja sprejmeta v službo s 1. novembrom t. l. Dr. Abram in Dr. Rybář v Trstu, Via S. Spiridione št. 3.

Anton Skerl
mehanic
Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).
Gramofoni, fonografi, plošče in cilindri za godbo v velikem izboru.
Internacionalna godba in petje.
Vse po cenah, da se ni bati konkurence.
Specijaliteta:
Priprave za točenje piva.
NB. V olajšanje nakupovanja se prodajajo vsi predmeti tudi na mesečne obroke.

Spšostovane slovenske gospodinje
Zahtevajte pri svojih trgovcih
NOVO
Ciril-Methodijevo
cikorijo.

Št. 3133.
Razpis službe tajnika.
Podpisano županstvo razpisuje službo občinskega tajnika z letno plačo 900 kron in primernim stanovanjem. Prošnje z dokazili o zmožnosti za to službo je vložiti na podpisnem do konca t. m. Zahteva se znanje slovenščine, italijanščine in nemščine v govoru in pisavi.
Županstvo v Kanalu,
dne 8. oktobra 1902.
M. Zega, župan.

Tržaška posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poročtvom,
ulica S. Francesco šte. 2, I.
Telefon 952.
Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruge in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono. Posojila dajejo se samo zadržnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6% na zastave po 5 1/2%.
Uradne ure so: od 9-12 dopoldne in od 3-4 popoldne.
Izplačuje se: vsaki dan ob uradnih urah ob nedajih in praznikih je urad zaprt.
Poštno hranilnični račun 816.004.

Epilepsija.
Kdor trpi na omotici, krču in drugih nervoznih strasteh, naj zahteva o tem knjižico. Vdobjiva se brezplačno in franko in Schwann-Apotheke Frankfurt a. M

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.
TRST
TOVARNA: Via Tessa, vogal
Via Limitanea
ZALOGA: Piazza Rosario št. 2 (solsko poslopje)
in Via Riberga št. 21
Telefon št. 670.
Velik izbor tapetarij, srecal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI ČRNIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavio se na pa: obrod a' železnico r'ar'ko.

**Zahtevajte povsod
voščilo (bičs)**

v korist družbe sv. Cirila in Metoda
se dobi pri sledečih gg. trgovcih: Emil Cumar Trst in Opčine, Vekoslav Plesničar ul. Stadion, Ivan Tomazič Barr. Vecchia, Ivan Prelog Barr. Vecchia, Josip Urdich ul. Stadion, Matej Millionig ul. Ghega, v okolici: Fran Suman, Anton Sanein v Skednju; Skopin in Pirich, Anton Bak, Stanko Gočina, Svetko Hamibal Skerlj pri sv. Ivanu; Ivan Cergol, Colognati Ben., Josip Pertot, Anton Brumat v Barkovljah; Jaka Štaka na Kontovelju, Josip Gustinčič, Ivan Seles pri sv. Križu, Ivan Fr. Mahnič v Bazovici.

Glavna zaloga:
tvrška J. Drufovka v Gorici.

„VIKTORIJA“ moderci

za gospe in gospice
po 50, 70 nvč., 1 gld., 1-25, 1-30, 1-50,
1-80, 2-20, 3- in 4-20.

Velik izbor

vseh predmetov za pomlad in poletje
obleke in kinčanje, velik izbor trakov, ovratnikov, in sicer: saten, perkal, pikč za obleke in bluze v lepih risanjih. — Vsakovrstni svilnati predmeti za modnih specialitet vsake vrste, rokavic iz svile, niti in kože ter dežnikov.

Velik izbor

perila dobiva se v manufakturnej zalogi
JAKOBA KLEMENCA
v Trstu, — ul. Sv. Antona št. 1. — v Trstu.
Na zahtevanje
dopušljejo se uzorci z dotičnimi cenami pošt. presto.

**Prodaja manufakturnega blaga
SALARINI**

v ulici Ponte della Fabra št. 2.
in podružnica

„Alla città di Sondra“

ulica Poste nuove št. 9. (Bauerjeva hiša).

Velika zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke. Velik izbor oblek za moške od gld 6.50 do 24, za dečke od gld. 4. do 12. suknene jope v velikem izboru od gld. 3. do 8. zimske močne in podšite jope z ovratnikom od astrahana od gld. 5 — 14, ravno teke podšite s kožuhojino po gld 12. — Površne suknje v velikem izboru od gld 18 — 32. Jopice za dečke v različnih oblikah in barvah, volnene hlače od gld. 2.50 — 4.50, finejše od gld. 5 — 9. Velik izbor oblek za otroke in dečke od 3 — 12 let od gld 2.50 — 10. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleskina (zlojdeva koža) za delavce izgotovljene v lastni predilnici na roko v Krminu.

Črtane močne srajce za delavce gld. 1.20. Velika zaloga snovij za moške obleke na meter al tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovi z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah. V podružnici v ulici Poste nuove se sprejemajo izdelovanja obleke po meri ter se še posebno vdobiva vsake vrste oblek v različnih risnicah in merah za moške in dečke.

Blag. gosp.
Gabrijel Piccoli
lekar
družni zdravnik št. sv. papež
Leona XIII.
v Ljubljani.

Potrjujem prejem steklenic Vaše tinkture za želodec, katero morem najtoplje vsakomur priporočati, kajti rabim jo že od leta 1878 in zmiraj mi je kot izbornu učinkujočo zdravilo služila pri želodčnih in črevesnih boleznih.

Krmin, 13. maja 1897.
Miroslav Leitner,
c. kr. davčni blagajnik.

Z uporabo Vaše izborne tinkture za želodec sem rešen skoro dve leti trajajoče želodčne bolezni ter sem popolnoma ozdravel, kar z lahko vestjo potrjujem in to tinkturo za želodec le priporočam vsem, ki trpe na želodčni bolezni.

Strasoldo (Primorsko), 6. marca 1898.

Karel grof Strasoldo.

Razprodaja se v lekarnah v Trstu, Istri, Dalmaciji, Pimorskem, Goriškem in Tolminkem po 30 stot. steklenica.

Stanje hranilnih vlog:
15 milijonov K.

Rezervni zaklad:
okroglo 350.000 K

Mestna hranilnica ljubljanska

na mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8 do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vse svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Delarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Poštno-hranilnične sprejemnice dobivajo se brezplačno.

„TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA“

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENIM POROŠTVOM
ULICA SAN FRANCESCO ŠTV. 2

vabi one gg. stavbinske podjetnike, ki bi želeli prevzeti gradnjo njene hiše v Trstu na trgu pred vojašnico (Piazza Caserma) št. 2, da se pismeno prijavijo do 14. oktobra t. l., na kar se dostavijo potrebni podatki, da bodo mogli vložiti svoje ponudbe.

V Trstu, dne 9. oktobra 1902.

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom v Gorici.

Hranilne vloge obrestuje po 4 1/2%, — večje stalne, naložene najmanj na jedno leto, po 5% — Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti. Rentni davek plačuje zadruga sama.
Posojila daje na poroštvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, — proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje.
Zadužniki vplačujejo vsak za delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih letih. Po zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 31. avgusta 1902:

Deleži: a) podpisani	K 1.231.200—
b) vplačani	604.989-58
Dana posojila	1.353.212-28
Dopolnilni zaklad	209.177-16
Vloge	568.867-99

Odlikovana
1894.

Odlikovana
1894.

Odlikovana tovarna

na vodno in parno silo z najboljšimi stroji iz prvih nemških tovarn

ter

velika zaloga vsakovrstnega pohištva

Ivan Doljak v Solkanu pri Gorici.

Samostojna tvrška brez vsake zveze z drugimi, ustanovljena l. 1889.

V lastni hiši. Lastne žage.

Tovarna razpolaga z mizarji, večimi od najnavadnejših do najfinejših del vseh slogov, enako z izvršnimi strugarji in rezbarji in najbolj izurjenimi tapetarji, tako, da lahko prevzame in izvrši v najkrajšem času vsako delo vseh slogov; prevzame tudi mebliranje vil, prenočišč, uradov itd. z navadnim in najfinejšim pohištvom.

Za mizarje.

Velika zbirka obkladkov (remeča), strgarskih in rezlarskih izdelkov, za izdelovanje zrezanega in pooblanega lesa, vsakovrstnih okraskov, gol, korničev in vseh drugih mizarjskih potrebščin.

Vsaka konstrukcija izključena, ker se dela samo iz lesa, posušenega v nalašč z to napravljene pečeh, ter se tvrška drži gesla: **Solidnost in točnost v postrežbi.**

Vrhu tega se jamči za vsak posamezen kos. — Brzjaviti: **Doljak — Solkan.**

Jedina patentovana zmes, pripoznana glede trpežnosti za tlakovanje, je

LEGNOLIT.

Najbolj udobno. Jamstvo 10 let. Paziti je na ponarejanja, ki provzročajo podove prašne, krhke, nepravilne in podvržene razpokam.

Vzorke, cenike in proračune pošilja brezplačno in franko

LEGNOLITH C.o v TRSTU, ulica Nuova št. 14.

Castim si naznaniti slavnemu občinstvu, da sem otvoril novo

prodajalnico jestvin

v ulici Stadion št. 25.

Prodajalnica je dobro asortirana z vedno svežim blagom, kakor: kavo, sladkorjem, rižem, moko, milom in svečami. Nadalje imam v zalogi pristne testenine iz Napolja, Bolonje in Trsta.

Posebnost: testenine z jajci.

Izbor likerjev, vin v buteljkah, biškotov odlikovane tovarne Gatti v Trstu. Suho meso.

Za obilne naročbe se uljudno priporoča

Josip Perovšek.

M. Aite

trgovina z manufakturnim blagom

ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8
s podružnico ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj. odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zato, da more v polni meri zadostiti vsem zahtevam cenj. odjemalcem.

V obeh prodajalnicah vdobiva se razno blago najbolje kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovratnike, ovratnice, tu je velikanski izbor platnena in bombažnega blaga, prtov in prtičkov ter vsake vrste perila, bodi od bombaža, ali platna. Pletenine, svilenine raznovrstni okraski za šivilje in kitušarke. Velikanski izbor snovij za narodne zastave in trakov za društvene znake.

Sprejema naročbe na moške obleke po meri, katere izvrši najtočneje in najatanje po cenah, da se ni bati konkurence.

Poskušati, za se prepričati!

Prodajalnica obleke,

ki se je nahajala na trgu Zonta je preložena v

ulico delle Acque št. 12.

(zraven g. Jakoba Perhavec nasproti kavarne Central.)

Prodaja moških in ženskih oblek ter drobnarij za krojače in šivilje.

Svojim rojakom se toplo priporoča za obilen obisk

Vilko Tosti.

Sladkor havana!

Naravni rujavi ceneji nego lanskega leta vdobi se v moji prodajalni v Novi ulici (Via Nuova), nasproti lekarne Zanetti. Ob enem priporočam svojo zalogo raznovrstne kave po jako nizkih cenah. V svoji zalogi imam tudi vsega drugega kolonijalnega blaga in jestvin najbolje vrste in po nizkih cenah in sicer: testenine, olja, mila (žajfe), riža itd. Na zahtevo pošiljam tudi na deželo proti povzetju.

Anton Godnig,
trgovec.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrovano društvo z omejeno zavezo,
v Gorici

Gosposka ulica hšt. 7., I. nadstr
v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentn. davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6% in na vknjižbe po 5 1/2%. Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1,263.563
Poštno-hran. račun št. 837.315.